

Atodiad B1:

Ymgynghoriad ar Reoliadau drafft Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 (Gwrthrychau Rhagnodedig ar gyfer Rhoi Twll Mewn Rhan Bersonol o'r Corff) 2019

Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn ymwneud â “Rheoliadau Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 (Gwrthrychau Rhagnodedig ar gyfer Rhoi Twll Mewn Rhan Bersonol o'r Corff)”

Cyflwyniad

1. Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwn (RIA) wedi ei ddatblygu er mwyn ystyried goblygiadau cyflwyno Rheoliadau o dan adrannau 94(1)(b) a 94(3) o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017¹ (“y Ddeddf”). Bydd y Rheoliadau yn rhagnodi “gwrthrych” neu ddisgrifiad o “wrthrych” a ddefnyddir at ddiben rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff. Bydd rhagnodi “gwrthrychau” o'r fath yn sicrhau eu bod yn cael eu cynnwys at ddibenion Rhan 5 (Rhoi Twll Mewn Rhan Bersonol o'r Corff) o'r Ddeddf a ddaeth i rym ar 1 Chwefror 2018. Mae Rhan 5 yn gwahardd rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn neu berson ifanc dan 18 oed yng Nghymru.

Y Sefyllfa Bresennol

2. Mae cychwyn Rhan 5 o'r Ddeddf ym mis Chwefror 2018 yn ei gwneud yn drosedd perfformio, neu wneud trefniadau i berfformio, triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o gorff person penodol sydd o dan 18 oed yng Nghymru. Mae adran 96 o'r Ddeddf yn diffinio rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff fel tyllu'r corff a berfformir ar ran bersonol o'r corff pan fo'n cael ei roi ac eithrio yng nghwrs triniaeth feddygol. Diffiniad “tyllu'r corff” yw'r broses o wneud trydylliad (gan gynnwys tyllu neu endorri) yng nghroen neu ym mhilen fwcaidd unigolyn, gyda golwg ar alluogi i emwaith, neu “wrthrych” arall, gael ei atodi i gorff yr unigolyn, ei fewnblannu yng nghorff yr unigolyn neu ei dynnu o gorff yr unigolyn. Mae deg rhan bersonol o'r corff a gaiff eu rhestru yn adran 96(2) o'r Ddeddf ac maent yn cynnwys y tafod, y ffolen, y fron a'r organau cenhedlu, ac maent yn berthnasol i bob rhywedd. Mae'r gwaharddiad presennol yn cynnwys yr holl driniaethau ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff sy'n defnyddio gemwaith (pa un a yw'n cael ei atodi i gorff yr unigolyn, ei fewnblannu neu ei dynnu o'r corff) fel y'i nodwyd yn adran 94(1)(a) o'r Ddeddf. Fodd bynnag, mae'r Ddeddf hefyd yn darparu ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio “gwrthrychau” sydd i'w cynnwys yn y gwaharddiadau hynny, pe gwneir rheoliadau a fyddai'n rhagnodi'r “gwrthrychau” yn unol ag adrannau 94(1)(b) a 94(3). Mae'r Rheoliadau drafft hyn felly yn ceisio rhestru'r gwrthrychau sydd wedi eu cynnwys at ddibenion y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff yn Rhan 5 o'r Ddeddf.

Goblygiadau Rhoi Twll Mewn Rhan Bersonol o Gorff Plentyn neu Berson Ifanc dan 18 Oed

3. Wrth i bobl ifanc barhau i dyfu drwy gydol eu harddegau, gallai triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff yn ifanc arwain at fod mwy o gymhlethdodau yn codi wrth i'w cyrrff

---

¹ <http://www.legislation.gov.uk/cy/anaw/2017/2/contents/enacted>

ddatblygu. Gallai pobl ifanc hefyd fod yn llai profiadol a gwybodus ynghylch i lanhau a gofalu am dwll mewn rhan bersonol o'r corff, sy'n arwain at gynyddu'r risg o haint. Gall cymhlethdodau sy'n gysylltiedig â thyllu'r corff gynnwys chwyddo, haint, gwaedu, alergedd a rhwyg neu anaf corfforol. Gallai'r driniaeth achosi niwed i nerfau neu greithio os caiff y driniaeth tyllu'r corff ei pherfformio'n wael. Gall cymhlethdodau fod yn arbennig o ddifrifol i'r rhai â chyflyrau iechyd gwaelodol, a chofnodwyd achosion pan fu i unigolion farw ar ôl cael triniaeth tyllu'r corff. Yn ogystal â hynny, er nad yw'n gyffredin, gall arferion anniogel neu anhyllan arwain at drosglwyddo clefydau heintus megis y rhai a achosir gan feirysau a gludir yn y gwaed².

4. Canfu arolwg³ ar dyllu'r corff a gynhaliwyd yn Lloegr fod mwy na chwarter y bobl a gafodd driniaeth tyllu'r corff (ar wahân i labedi'r clustiau) wedi cael profiad o gymhlethdodau, a bod oddeutu hanner ohonynt wedi ystyried y cymhlethdodau yn ddigon difrifol i chwilio am gymorth ychwanegol. Roedd nifer yr achosion sydd eisoes wedi digwydd yn uwch ymhlith y rhai rhwng 16 a 24, ac arweiniodd traean o'r triniaethau tyllu'r corff at broblemau iechyd neu gymhlethdodau. Canfuwyd yn yr un astudiaeth fod rhagor o achosion newydd o gymhlethdodau yn digwydd mewn cysylltiad â mathau penodol o dyllu'r corff, gan gynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff – y mwyaf tebygol o arwain at adroddiadau oedd tyllu'r organau cenhedlu (45%) a'r tethi (38%).

Diben ac Effeithiau y Rheoliadau Drafft

5. Prif ddiben y Rheoliadau drafft hyn yw diogelu plant a phobl ifanc rhag y niwed posibl i'w hiechyd a allai gael ei achosi o ganlyniad i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff sy'n cynnwys/defnyddio "gwrthrych" (pa un a yw'n cael ei atodi i gorff yr unigolyn, ei fewnblannu neu ei dynnu o'r corff). Mae'r cymhlethdodau iechyd posibl sy'n gysylltiedig â rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau" yn cynnwys chwyddo, haint, gwaedu, alergedd, a rhwyg neu anaf. Gallai'r driniaeth achosi niwed i nerfau neu greithio os caiff y driniaeth tyllu'r corff ei pherfformio'n wael. Er eu bod yn brin, gall cymhlethdodau oherwydd tyllu'r corff olygu bod yn rhaid mynd i'r ysbyty am driniaeth a gallent fod yn arbennig o ddifrifol i'r rhai â chyflyrau iechyd gwaelodol. Bydd rhagnodi "gwrthrychau" a ddefnyddir ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff o fewn y Rheoliadau drafft hyn yn sicrhau bod y gwaharddiad a gyflwynwyd ym mis Chwefror 2018 drwy Ran 5 o'r Ddeddf yn cynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff sy'n gysylltiedig â "gwrthrychau" megis plygiau cnawd a thwnelau cnawd, yn ogystal â'r rheini sy'n defnyddio gemwaith megis modrwyon. Bydd hyn yn helpu i sicrhau y cyflawnir nod Llywodraeth Cymru, sef diogelu plant a phobl ifanc yn llwyr rhag y niwed posibl y gallai rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ei achosi (fel y cyfeiriwyd ato uchod). Yn ogystal â'r niwed posibl i iechyd, mae Rhan 5 o'r Ddeddf (a'r rheoliadau a wneir mewn perthynas â hi) hefyd yn ceisio diogelu plant a phobl ifanc drwy wahardd amgylchiadau lle cânt eu rhoi mewn sefyllfa lle gallent fod yn agored i niwed, megis wrth ddadorchuddio rhannau personol o'r corff i berson a allai fod yn ddieithryn iddynt cyn hynny.

Ystyriaethau o ran Costau a Manteision

6. Darperir ystyriaeth fanwl o gostau a manteision Rhan 5 o'r Ddeddf yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar gyfer y Ddeddf sydd ar gael ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru⁴. Yn y ddogfen hon, trafodir dim ond y costau a'r manteision hynny sy'n ychwanegol i'r rheini sydd eisoes wedi eu hystyried yn rhan o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl hwnnw.

² Hayes, MO. Harkness, GA. (2001) Body piercing as a risk factor for viral hepatitis: an integrated research review. American Journal of Infection Control. 29, 271-274.

³ Bone, A. Ncube, F. Nichols, T a Noah, ND. (2008) Body piercing in England: a survey of piercing at sites other than earlobe. BMJ, 336, 1426.

⁴ <http://www.assembly.wales/Laid%20Documents/PRI-LD10796-EM/PRI-LD10796-EM-w.PDF>

Dewisiadau

7. Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwn yn ystyried dau ddewis:

- **Dewis Un** – Gwneud dim byd
- **Dewis Dau (y dewis a ffefrir)** – Defnyddio'r grym o fewn y Ddeddf (adrannau 94(1)(b) a 94(3) o Ran 4) i gyflwyno Rheoliadau i ragnodi "gwrthrychau" at ddibenion Rhan 5 o'r Ddeddf (Rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff) ar ffurf rheoliadau. Byddai hyn yn sicrhau bod "gwrthrychau" wedi eu cynnwys at ddiben y gwaharddiad yn Rhan 5 o'r Ddeddf yn ogystal â gemwaith.

Dewis Un – Gwneud Dim Byd

Disgrifiad

8. Ni fyddai unrhyw newid yn cael ei wneud i'r ddeddfwriaeth bresennol o dan y dewis hwn ac ni fyddai "gwrthrychau" rhagnodedig at ddiben Rhan 5 o'r Ddeddf. Byddai hyn yn golygu y byddai rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn dan 18 oed yng Nghymru, neu wneud trefniadau i berfformio triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn dan 18 oed yng Nghymru gan ddefnyddio gemwaith yn parhau i fod yn drosedd, ond ni fyddai'n drosedd gwneud hyn gan ddefnyddio "gwrthrych" megis plwg cnawd. Byddai hyn yn rhoi plant a phobl ifanc yng Nghymru mewn perygl gan y byddai dal yn bosibl yn gyfreithiol iddynt gael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff sy'n cynnwys mewnosod "gwrthrych" pe byddent yn dymuno hynny.

Costau

9. Nid yw'r dewis hwn yn cynnig unrhyw newid felly ni fyddai unrhyw gostau ychwanegol i Lywodraeth Cymru, i swyddogion gorfodi'r awdurdodau lleol nac i fusnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff o ganlyniad i wneud dim. Fodd bynnag byddai ychydig o gostau yn parhau i fodoli ar gyfer y GIG yng Nghymru yn berthnasol â thrin cymhlethdodau sy'n deillio o'r arfer parhaus o berfformio triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed gan ddefnyddio "gwrthrychau", megis chwyddo, haint, gwaedu, alergedd, niwed i nerfau, creithio a rhwygo neu anaf corfforol. Darparwyd cadarnhad gan Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl y Ddeddf o'r effaith ariannol ar y GIG yng Nghymru o ganlyniad i drin cymhlethdodau sy'n deillio o roi twll mewn rhan bersonol o gyrff pobl ifanc dan 18 oed yng Nghymru. Roedd y costau hynny yn gyfrifiadau tybiaethol yn seiliedig ar y data cyfyngedig sydd ar gael ynghylch nifer y triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru, ac roeddent wedi eu seilio ar bob math o driniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed heb wahaniaethu rhwng rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio gemwaith neu roi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau".

Manteision

10. Nid oes manteision ychwanegol yn deillio o dewis hwn. Gallai busnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff barhau i berfformio triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ar bobl dan 18 oed yng Nghymru gan ddefnyddio "gwrthrychau", ac ni fyddai unrhyw gyfyngiadau arnynt i'w hatal rhag gwneud hyn.

Casgliad

11. Ni ystyrir bod y dewis o beidio â gwneud unrhyw beth yn ddigonol nac yn briodol gan y byddai plant a phobl ifanc yn parhau i fod mewn perygl o niwed.

Dewis Dau – Defnyddio'r darpariaethau yn adrannau 94(1)(b) a 94(3) o'r Ddeddf i gyflwyno Rheoliadau er mwyn rhagnodi "gwrthrychau" a ddefnyddir i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff sydd i'w cynnwys gan y gwaharddiad yn Rhan 5.

12. Byddai'r dewis hwn yn gwneud defnydd o'r grym i wneud rheoliadau a ddarperir yn adran 94 o'r Ddeddf sy'n bwysig er mwyn cwblhau a gwneud y gwaharddiad yn gwbl effeithiol o ran rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn dan 18 oed yng Nghymru. Byddai'r Rheoliadau yn rhagnodi "gwrthrychau" a ddefnyddir ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff. Drwy wneud hyn, byddai'n gwneud yn bosibl cynnwys y "gwrthrychau" hynny ynghyd â gemwaith o dan y cyfyngiad presennol (a gyflwynwyd o dan Ran 5 o'r Ddeddf ar 1 Chwefror 2018) sy'n gwahardd rhag perfformio triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn neu berson ifanc dan 18 oed yng Nghymru. Byddai'r dewis hwn yn golygu bod perfformio (neu wneud trefniadau i berfformio) triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn dan 18 oed yng Nghymru gan ddefnyddio gemwaith a/neu "wrthrychau" rhagnodedig wedi'i wahardd.

Costau

13. Disgwylir i holl gostau'r dewis hwn fod yn gostau untro neu bontio, sy'n gysylltiedig â hysbysu awdurdodau lleol a busnesau am y Rheoliadau newydd. Disgwylir y bydd angen ysgwyddo'r costau hyn yn 2019/2020 – 2020/2021.

Llywodraeth Cymru

14. Nodwyd y costau i Lywodraeth Cymru ar gyfer hysbysu bod gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff yn dod i rym ym mis Chwefror 2018, ynghyd â chreu a rhaedru canllawiau yn ymwneud â'r gwaharddiad hwnnw, yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar gyfer y Ddeddf, a chawsant eu hysgwyddo'n llwyr pan ddaeth y Rheoliadau newydd ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff i rym ym mis Chwefror. Bydd angen cynnal ymarfer cyfathrebu ychwanegol ar raddfa fach, serch hynny, er mwyn cyflwyno'r Rheoliadau "gwrthrychau". Bydd yr ymarfer hwn yn hysbysu'r rhanddeiliaid allweddol hynny am y Rheoliadau newydd a'u gwneud yn ymwybodol y bydd y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oedd hefyd yn cynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau" yn ogystal â gemwaith. Bydd y ohebiaeth yn cael ei chynnal drwy nifer o ddulliau dwyieithog, megis negeseuon e-bost a llythyrau ac ati i'r rhanddeiliaid perthnasol fel y bo'n briodol.
15. Yn rhan o'r ymarfer cyfathrebu a gyhoeddodd y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff ym mis Chwefror 2018, creodd Llywodraeth Cymru dair dogfen ganllawiau ddwyieithog⁵ a ddarparwyd i ymarferwyr a busnesau tyllu'r corff, swyddogion gorfodi, a'u hysbysebu i unigolion o dan 18 oed a'u rhieni/gwarcheidwaid. Yn rhan o'r ymarfer cyfathrebu newydd, bydd angen gwneud mân ddiwygiadau i'r dogfennau canllawiau ar gyfer ymarferwyr a busnesau tyllu'r corff, a swyddogion gorfodi. **Byddai hyn gyfwerth â 0.5 awr o amser swyddogion polisi i ddiwygio/diweddaru testun y ddwy ddogfen ddwyieithog hynny (gan gynnwys prosesu ar gyfer cyfieithu ac ati), sy'n cyfateb i gyfanswm cost o £8.50 (gweler y tabl isod ar gyfer costau llawn).**

⁵ <https://gov.wales/topics/health/nhswales/act/piercing/?skip=1&lang=cy>

16. Ar ôl adolygu'r dogfennau canllawiau dwyieithog hynny, byddai angen eu rhaeadru i'r cynulleidfaoedd perthnasol yng Nghymru. O ran busnesau ac ymarferwyr, pan ddaeth y ddeddf newydd ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff i rym ym mis Chwefror 2018, cyhoeddwyd y canllawiau dwyieithog gwreiddiol ar gyfer y sector hwnnw yn electronig ac ar ffurf copi papur, ac anfonwyd y copïau papur atynt ynghyd â llythyr eglurhaol dwyieithog. Nid yw'n fwriad gan swyddogion polisi i ail-gyhoeddi copïau caled o'r canllawiau diwygiedig ar gyfer busnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff yng Nghymru. Y bwriad yw rhoi gwybod i'r rhanddeiliaid hynny fod y canllawiau wedi'u diweddarau drwy lythyr dwyieithog a anfonir atynt drwy'r post. Caiff testun y llythyr dwyieithog hwn ei ddrafftio gan swyddogion Llywodraeth Cymru a bydd yn cyflawni swyddogaeth hysbysiad ffurfiol o gyflwyniad, ac effaith, y Rheoliadau newydd ar gyfer "gwrthrychau". Bydd hefyd yn hysbysu ymarferwyr a busnesau fod y canllawiau dwyieithog wedi eu diweddarau a'u bod ar gael yn electronig er mwyn iddynt gyfeirio atynt a'u lawrlwytho o wefan Llywodraeth Cymru. **Bydd drafftio'r llythyr dwyieithog yn cymryd 1 awr o amser swyddogion a chyfanswm cost o £22.00 (gweler y tabl isod ar gyfer costau llawn).** Bydd swyddogion yn gofyn i awdurdodau lleol ledled Cymru am gymorth wrth gynhyrchu a dosbarthu'r llythyrau dwyieithog ar ffurf copi papur i'r holl fusnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff yn eu hardaloedd perthnasol. **Caiff y costau llawn sy'n gysylltiedig â chreu'r llythyr, y deunyddiau perthnasol ac anfon drwy'r post i fusnesau ac ymarferwyr (h.y. papur, argraffu, amlenni, a phostio) eu talu gan awdurdodau lleol yng Nghymru (gweler effeithiau cost ar awdurdodau lleol yn y tabl priodol isod).**
17. Yn ystod y misoedd cyn cyflwyno'r Rheoliadau "gwrthrychau", bydd swyddogion yn ymgysylltu'n rheolaidd ac yn cyfathrebu'n agos ag awdurdodau lleol a'u Swyddogion Gorfodi ledled Cymru. Mae hyn yn bwysig o gofio eu swyddogaeth fel prif asiantaethau gorfodi ar gyfer y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, a hefyd y Rheoliadau newydd ar gyfer "gwrthrychau" a gaiff eu cynnwys yn rhan o'r gwaharddiad hwnnw. Cânt eu hysbysu am yr adolygiadau a wneir i'r dogfennau canllawiau dwyieithog, a'u bod ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru, a sut y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyfathrebu â grwpiau rhanddeiliaid allweddol i roi gwybod iddynt pan fydd y dogfennau canllawiau wedi eu hadolygu ar gael ac am gyflwyno'r Rheoliadau. Er y cysylltiad agos sydd wedi ei gynllunio, bydd angen i swyddogion ddarparu llythyr ffurfiol dwyieithog i awdurdodau lleol yn rhoi gwybod iddynt pan ddaw'r Rheoliadau "gwrthrychau" i rym. Caiff y llythyr hwn ei gyhoeddi ymlaen llaw cyn i'r Rheoliadau ddod i rym a bydd yn nodi gwybodaeth allweddol: diben y Rheoliadau; eu heffaith benodol ar awdurdodau lleol yng Nghymru a'r gofynion arnynt; eu heffaith benodol ar rhanddeiliaid allweddol eraill yng Nghymru a'r gofynion arnynt; y ddyletswydd sydd ar awdurdodau lleol i'w gorfodi; a'r camau sydd i'w cymryd gan awdurdodau lleol er mwyn ymgysylltu â busnesau ac ymarferwyr yn eu hardaloedd penodol ynglŷn â chyflwyno'r Rheoliadau newydd. Caiff y llythyr hwnnw ei ddosbarthu drwy neges e-bost i'r 22 o awdurdodau lleol yng Nghymru. **Byddai'r costau sy'n gysylltiedig â drafftio testun y llythyr a'r e-bost dwyieithog ac anfon y llythyr drwy e-bost i'r 22 o awdurdodau lleol yng Nghymru gyfwerth ag 1 awr o amser y swyddogion polisi a chyfanswm cost o £22.00 (gweler y tabl isod ar gyfer y costau llawn).**
18. Anfonir yr ohebiaeth at swyddogion yr heddlu drwy lythyr dwyieithog a gaiff ei ddrafftio gan swyddogion polisi a'i rhaeadru drwy e-bost gan swyddogion Uned Cyswllt yr Heddlu Llywodraeth Cymru. Caiff ei gyhoeddi ymlaen llaw cyn i'r Rheoliadau "gwrthrychau" ddod i rym a bydd yn darparu'r hysbysiadau ffurfiol angenrheidiol ar gyfer cyflwyno'r Rheoliadau hyn a'u heffaith ar y rhanddeiliaid allweddol. Bydd hefyd yn hysbysu Swyddogion yr Heddlu bod y canllawiau dwyieithog wedi eu hadolygu a'u bod ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru i gyfeirio atynt a'u lawrlwytho. **Byddai yn cymryd 1 awr i swyddogion yr heddlu ddrafftio testun dwyieithog y llythyr a'r e-bost eglurhaol ac i swyddogion Uned Cyswllt i**

ddosbarthu neges e-bost i'r 4 Pencadlys yr Heddlu ledled Cymru a chyfanswm cost o £22.00 (gweler y tabl isod ar gyfer y costau llawn).

19. Yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl ar gyfer y Ddeddf, nodwyd y costau sy'n gysylltiedig â'r hyfforddiant a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i Swyddogion Gorfodi yr awdurdodau lleol, yn ogystal â staff perthnasol arall yr awdurdodau lleol, a Swyddogion yr Heddlu, mewn cysylltiad â'r ddeddf rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff a ddaeth i rym ym mis Chwefror 2018. Cafodd y costau llawn hynny eu gwireddu drwy gynnal tri chwr hyfforddi ar draws Cymru yn y cyfnod cyn cyflwyno'r ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ym mis Chwefror. Roedd y cyrsiau hyfforddi a ddarparwyd ar yr adeg honno yn gynhwysfawr iawn ac yn cynnwys pob agwedd ar y ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff. Y cyfan y mae'r Rheoliadau drafft newydd yn ceisio'i wneud yw rhagnodi'r "gwrthrychau" hynny a ddefnyddir at ddibenion rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff, felly ni fydd angen i Lywodraeth Cymru ddarparu unrhyw fath o hyfforddiant ychwanegol i'r awdurdodau lleol, eu Swyddogion Gorfodi na Swyddogion yr Heddlu. Fodd bynnag, fel y nodwyd uchod, bydd angen i swyddogion ddarparu gohebiaeth ffurfiol i Swyddogion Gorfodi a Swyddogion yr Heddlu ynghylch y Rheoliadau newydd, eu goblygiadau, a'r cynlluniau cyfathrebu a ddatblygir ymhellach gan Lywodraeth Cymru. Ceir manylion y costau yn yr adrannau perthnasol uchod ac mae'r **tabl isod yn nodi'r costau llawn a ysgwyddir gan Lywodraeth Cymru.**

Costau i Lywodraeth Cymru			
Cam Gweithredu	Amser y Staff, Cyfradd Fesul Awr a Chyfanswm y Gost	Deunyddiau	CYFANSWM Y Costau
Amser y swyddogion i ddiweddarau'r canllawiau ar gyfer busnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff a hefyd ar gyfer swyddogion gorfodi yn ddwyieithog, a llwytho'r ddwy ddogfen i wefan Llywodraeth Cymru.	1) 0.5 awr i ddiweddarau'r testun @ £17.00 yr awr = £8.50		£8.50
Amser y swyddogion i wneud drafft o'r testun dwyieithog ar gyfer y llythyr a gaiff ei gyhoeddi gan awdurdodau lleol yng Nghymru i holl fusnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff yng Nghymru.	1) 1 awr i ddrafftio llythyr @ £22.00 yr awr = £22.00		£22.00
Amser y swyddogion i ddrafftio'r testun dwyieithog ar gyfer y datganiad e-bost i awdurdodau lleol a'r llythyr electronig cysylltiedig.	1) 1 awr i ddrafftio'r e-bost a'r llythyr @ £22.00 yr awr = £22.00		£22.00
Amser y Swyddogion i ddrafftio'r testun dwyieithog ar gyfer yr ohebiaeth e-bost i'r 4 Heddlu yng Nghymru a llythyr electronig cysylltiedig.	1) 1 awr i ddrafftio'r e-bost a'r llythyr @ £22.00 yr awr = £22.00		£22.00
CYFANSWM Y GOST			£74.50

Awdurdodau Lleol

20. Bydd ychydig o gostau ychwanegol i Swyddogion Gorfodi yr awdurdodau lleol gan y bydd angen iddynt fod yn ymwybodol o'r Rheoliadau newydd a'r dogfennau canllawiau dwyieithog wedi eu hadolygu, ac ymglyfarwyddo â nhw, eu heffaith a'u goblygiadau, yn enwedig yr un yn ymwneud â Swyddogion Gorfodi (gweler costau wedi eu nodi yn y tabl isod ar gyfer awdurdodau lleol).
21. Bydd angen i Banel Arbenigwyr Clefydau Trosglwyddadwy a Phanel Arbenigwyr Iechyd a Diogelwch yr awdurdodau lleol ystyried y Rheoliadau newydd ar sail Cymru gyfan yn ystod un o'u cyfarfodydd chwarterol rheolaidd gan y bydd hyn yn sicrhau cysondeb o ran dehongli'r Rheoliadau newydd, yn ogystal ag eglurdeb a chysondeb wrth orfodi'r

Rheoliadau newydd ar draws y 22 o awdurdodau lleol yng Nghymru. **Bydd hyn yn cynnwys 10 munud o amser 6 Uwch Swyddog lechyd yr Amgylchedd ym mhob un o'r Paneli Arbenigwyr i ystyried y Rheoliadau newydd am gyfanswm cost o £140.00. Yn ogystal â hynny, byddai'n cymryd 15 munud o amser 6 Uwch Swyddog lechyd yr Amgylchedd ym mhob un o'r Paneli Arbenigwyr i ddosbarthu gwybodaeth am y Rheoliadau newydd a'r trafodaethau yn y Paneli Arbenigwyr i aelodau allweddol o'u timau, am gyfanswm cost o £210.00. Nodwyd y rhain yn y tabl ar gyfer costau yr awdurdodau lleol isod.**

22. Ni fydd yn ofynnol i Swyddogion Gorfodi fynd i sesiynau hyfforddi mewn perthynas â'r Rheoliadau newydd. Cafodd costau darparu hyfforddiant gan Lywodraeth Cymru i Swyddogion Gorfodi yr awdurdodau lleol ac ati mewn perthynas â chyflwyno'r gyfraith newydd ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff ym mis Chwefror 2018 eu nodi yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl ar gyfer y Ddeddf. Cafodd y costau llawn hynny eu gwireddu drwy gynnal tri chwrs hyfforddi ar draws Cymru yn y cyfnod cyn cyflwyno'r ddeddfwriaeth o ran rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ym mis Chwefror. Roedd y cyrsiau hyfforddi a ddarparwyd ar yr adeg honno yn gynhwysfawr iawn ac yn cynnwys pob agwedd ar ddeddfwriaeth berthnasol i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff. Gan mai rhagnodi'r "gwrthrychau" a ddefnyddir at ddibenion rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff y mae'r Rheoliadau drafft newydd, er mwyn sicrhau bod "gwrthrychau" o'r fath hefyd wedi eu cynnwys o fewn y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, ni fydd angen i Lywodraeth Cymru ddarparu unrhyw fath o hyfforddiant ychwanegol ar gyfer y Swyddogion Gorfodi. Nid oes costau eraill felly yn gysylltiedig â'r angen i swyddogion yr awdurdodau lleol gael hyfforddiant ar gyfer y Rheoliadau newydd. Fel y nodwyd uchod fodd bynnag, bydd swyddogion yn cyfathrebu ac yn ymgysylltu â Swyddogion Gorfodi ar nifer o faterion ynglŷn â chyflwyno'r Rheoliadau newydd, **ond caiff y costau hynny eu hysgwyo gan Lywodraeth Cymru ac maent wedi eu cynnwys yn nhabl costau Llywodraeth Cymru uchod.**
23. Bydd Swyddogion Gorfodi allweddol ar draws y 22 o awdurdodau lleol yng Nghymru yn derbyn adborth gan eu Huwch Swyddogion Gorfodi ar y trafodaethau ar y Rheoliadau newydd yng nghyfarfodydd y ddau Banel Arbenigwyr. Bydd angen iddynt wedyn ymgyfarwyddo â'r Rheoliadau newydd a'r dogfennau canllawiau dwyieithog wedi eu diweddarau ar gyfer Swyddogion Gorfodi a busnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff. **Bydd y costau cysylltiedig yn cynnwys 15 munud o amser 10 o Swyddogion lechyd yr Amgylchedd ym mhob un o'r 22 o awdurdodau lleol yng Nghymru am gyfanswm cost o £2,750.00. Nodwyd y rhain yn nhabl costau yr awdurdodau lleol isod.**
24. Fel y nodwyd uchod, gofynnir i'r awdurdodau lleol gynorthwyo swyddogion Llywodraeth Cymru drwy gyhoeddi'r llythyr hysbysu ffurfiol (fel y cafodd ei ddrafftio gan Lywodraeth Cymru) sy'n sôn am y Rheoliadau newydd, eu goblygiadau, ac yn rhoi gwybod bod y dogfennau canllawiau dwyieithog wedi eu diweddarau ac ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru, a'i ddosbarthu i'r holl fusnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff yn eu hardaloedd cyn i'r Rheoliadau newydd ddod i rym. **Bydd hyn yn cymryd 8 awr o amser yr awdurdodau lleol ar gyfradd £20.00 yr awr (ar sail Cymru gyfan) i nodi cyfeiriadau, argraffu, rhoi mewn amlenni a phostio 500 o lythyrau i fusnesau ac ymarferwyr ar draws Cymru am gost o £160.00 ar gyfer Cymru gyfan. Bydd hefyd cost o £1 fesul llythyr ar gyfer adnoddau argraffu, papur, amlenni, a stampiau post ar gyfer y 500 o lythyrau, sef cost o £500 ar gyfer Cymru gyfan (gweler y costau a nodwyd yn y tabl isod ar gyfer yr awdurdodau lleol).**
25. Mae'n bosibl y bydd angen i Swyddogion Gorfodi hefyd ymdrin ag ymholiadau yn ôl yr angen gan fusnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff ynglŷn â'r Rheoliadau "gwrthrychau" newydd. Mae'n anodd meintoli cost hyn. Yn seiliedig ar y dystiolaeth am y nifer bach iawn o ymholiadau a wnaed i awdurdodau lleol ar draws Cymru gyfan pan ddaeth y gwaharddiad

ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff i rym ym mis Chwefror 2018, mae'n debygol iawn na fydd ond llond llaw o ymholiadau ar gyfer y Rheoliadau "gwrthrychau" newydd. **Ni phennwyd costau ar gyfer hyn felly.**

26. Yn ogystal, bydd y Rheoliadau newydd yn ehangu pwerau Swyddogion Gorfodi at ddibenion cymryd camau gorfodi yn erbyn triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru gan ddefnyddio "gwrthrychau", yn ychwanegol i'w pwerau presennol ar gyfer gorfodi yn erbyn rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru gan ddefnyddio gemwaith. Nodwyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl ar gyfer y Ddeddf fod 6 erlyniad y flwyddyn sy'n gysylltiedig â rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru. Nid oedd yn bosibl nodi yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol hwnnw gyfran yr erlyniadau hynny a oedd yn cynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau" ar wahân i emwaith felly **ar y sail honno ni fydd cyflwyno'r Rheoliadau newydd ar gyfer "gwrthrychau" yn achosi unrhyw gostau ychwanegol i'r awdurdodau lleol yng Nghymru mewn cysylltiad ag erlyniadau.**
27. Yn yr un modd â'r ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff a gyflwynwyd ym mis Chwefror 2018, nid oes gofyniad penodol ar gyfer amserlen o arolygiadau rheolaidd o leoliadau ar gyfer y Rheoliadau newydd hyn, nac o ganlyniad iddynt. Roedd eisoes yn ofynnol i Swyddogion Gorfodi gyflawni dyletswyddau gorfodi mewn cysylltiad â phersonau⁶ sy'n perfformio triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff cyn i'r ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gael ei chyflwyno ym mis Chwefror 2018, a nodwyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl ar gyfer y Ddeddf y byddai ychydig o gostau ychwanegol yn ymwneud â staff yr awdurdodau lleol ar ôl cyflwyno'r ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ym mis Chwefror. Er bod y Rheoliadau newydd hyn, sy'n cynnwys "gwrthrychau" o fewn cwmphas y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru, yn ychwanegu rhywfaint at bwerau gorfodi'r Swyddogion Gorfodi, nid ydynt yn achosi beichiau sylweddol o ran eu dyletswyddau presennol, gwirioneddol sy'n ymwneud â deddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff. **Ar y sail honno, ni fydd cyflwyno'r Rheoliadau newydd hyn yn arwain at unrhyw gostau ychwanegol yn ymwneud â dyletswyddau gorfodi'r awdurdodau lleol yng Nghymru.**

Yr Heddlu

28. Bydd angen i Swyddogion yr Heddlu yng Nghymru fod yn ymwybodol o'r Rheoliadau newydd a'u goblygiadau, a hefyd o'r dogfennau canllawiau dwyieithog wedi eu diweddarau ar gyfer Swyddogion Gorfodi (yn benodol), a'r canllawiau ar gyfer ymarferwyr a busnesau tyllu'r corff. Gan fod y Rheoliadau newydd yn ehangu cwmphas deddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff sydd eisoes ar waith yng Nghymru, ac na ddisgwyllir ond mân newidiadau i'r dogfennau canllawiau, **mae'n debygol na fyddai bron ddim costau yn gysylltiedig â nodi'r newidiadau ac felly ni chafodd eu nodi.**
29. Ni fydd yn ofynnol i Swyddogion yr Heddlu gael unrhyw hyfforddiant ar y Rheoliadau "gwrthrychau" newydd. Cafodd costau'r hyfforddiant a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru i Swyddogion yr Heddlu ac ati ynglŷn â'r ddeddf newydd ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, a gyflwynwyd ym mis Chwefror 2018, eu nodi yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar gyfer y Ddeddf. Cafodd y costau hyn eu gwireddu'n llwyr drwy gynnal tri chwr hyfforddi ar draws Cymru yn ystod y cyfnod cyn cyflwyno'r ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ym mis Chwefror. Roedd y cyrsiau hyfforddi a ddarparwyd ar yr adeg honno yn gynhwysfawr iawn ac yn cynnwys pob agwedd ar y ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff berthnasol. Gan mai dim ond rhagnodi'r "gwrthrychau" a ddefnyddir at ddibenion rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff y mae'r Rheoliadau drafft newydd, ac felly

⁶ Ystyr 'personau' yw busnesau cofrestredig a rhai nas cofrestrwyd, yn ogystal ag unigolion sy'n gweithredu y tu allan i fusnes.

ehangu cwmpas y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff er mwyn sicrhau bod "gwrthrychau" o'r fath hefyd wedi eu cynnwys, ni fydd angen i Lywodraeth Cymru ddarparu unrhyw fath o hyfforddiant ychwanegol ar gyfer Swyddogion yr Heddlu ac ati. **Nid oes costau unrhyw gostau eraill yn gysylltiedig â hyfforddi Swyddogion yr Heddlu yn hynny o beth.**

30. Fodd bynnag, fel y nodwyd yn yr adran uchod ar gyfer costau Llywodraeth Cymru, bydd swyddogion o Uned Llywodraeth Cymru Cyswllt yr Heddlu yn cyfathrebu â Swyddogion yr Heddlu drwy gyhoeddi llythyr dwyieithog ffurfiol drwy e-bost i Bencadlys bob un o'r 4 Heddlu yng Nghymru, yn eu gwneud yn ymwybodol y bydd, "gwrthrychau" a gemwaith fel ei gilydd wedi'u cynnwys yn y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru, ar ôl cyflwyno'r Rheoliadau newydd. Bydd y llythyr hefyd yn cyfeirio at y dogfennau canllawiau wedi eu diweddarau a fydd ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru. Bydd y costau i Uned Cyswllt yr Heddlu yn gysylltiedig ag **anfon e-bost at Swyddogion yr Heddlu ar draws Cymru gan dynnu eu sylw at lythyr Llywodraeth Cymru, nodi bod cwmpas y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff wedi ei ehangu o ganlyniad i'r Rheoliadau newydd, a bod yn ymwybodol o'r adolygiadau i'r dogfennau canllawiau, yn fach iawn ac yn cael eu cynnwys yn y cyllidebau gweithredol. Nid ydynt wedi eu cynnwys felly.**

Costau i'r Awdurdodau Lleol			
Cam gweithredu	Amser y staff, Cyfradd yr Awr a Chyfanswm y Gost	Deunyddiau	CYFANSWM y Costau
Amser 6 Uwch Swyddog Iechyd yr Amgylchedd (6 x 10 munud) i drafod y Rheoliadau mewn cyfarfod Panel Arbenigwyr Clefydau Trosglwyddadwy ac amser 6 Uwch Swyddog Iechyd yr Amgylchedd (6 x 10 munud) i drafod y Rheoliadau mewn cyfarfod Panel Arbenigwyr Iechyd a Diogelwch.	1) 10 munud trafod y Rheoliadau mewn cyfarfodydd 2 Banel Arbenigwyr gan 6 Uwch Swyddog Iechyd yr Amgylchedd = 2awr @ £70.00 yr awr = £140.00		£140.00
Amser 12 Uwch Swyddog Iechyd yr Amgylchedd i ddosbarthu gwybodaeth am y trafodaethau a gynhaliwyd mewn cyfarfodydd y Paneli ymhlith aelodau allweddol o'u timau (12 x 15 munud).	2) 12 Uwch Swyddog Iechyd yr Amgylchedd x 15 munud = 3 awr @ £70.00 yr awr i ddosbarthu gwybodaeth am y Rheoliadau i staff allweddol = £210.00		£210.00
Amser ar gyfer yr holl 22 o awdurdodau lleol i Uwch Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd a Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd drafod cyfarfodydd Paneli Arbenigwyr ac wedyn i ymgyswddo â'r goblygiadau o'r Rheoliadau newydd a'r dogfennau canllawiau dwyieithog wedi eu diweddarau ar gyfer Swyddogion Gorfodi a busnesau ac ymarferwyr tyllu'r corff.	3) 10 Swyddog Iechyd yr Amgylchedd fesul awdurdod lleol x 22 = 220 ar y cyfan (mae amser rheoli wedi'i gynnwys yn y gyfradd). 220 o Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd x 15 munud @ £50.00 yr awr = £2,750.00 i ymgyswddo â'r Rheoliadau		£2750.00
Amser i staff gweinyddol yr awdurdodau lleol nodi cyfeiriadau, argraffu a chyhoeddi llythyrau hysbysu a ddrafftwyd gan Lywodraeth Cymru i fusnesau ac ymarferwyr, i roi gwybod iddynt am y Rheoliadau newydd a'r canllawiau dwyieithog wedi eu diweddarau.	1) 8 awr i brosesu 500 o lythyrau @ £20.00 yr awr = £160.00 (mae'r costau hyn ar sail Cymru gyfan)	£1.00 fesul llythyr wedi'i chymeradwyo (i gynnwys postio, papur, argraffu ac amlenni) x 500 o lythyrau (ar sail Cymru gyfan) = £500.00	£660.00
Amser y Swyddogion Gorfodi i ymdrin ag ymholiadau gan fusnesau ac ymarferwyr yn ôl yr angen.	NI ellir ei feintioli		£N/A
CYFANSWM Y COSTAU			£3760.00

Busnesau ac Ymarferwyr Tyllu'r Corff

31. Bydd costau ymgyfarwyddo bach iawn ar fusnesau ac ymarferwyr wrth iddynt dreulio ychydig o amser yn: ymgyfarwyddo â'r Rheoliadau newydd a'u goblygiadau ar eu cyfer; ystyried y llythyr eglurhaol a anfonwyd atynt gan eu hawdurdodau lleol a fydd yn nodi gwybodaeth bwysig am y Rheoliadau newydd; ymgyfarwyddo â'r dogfennau canllawiau dwyieithog wedi eu hadolygu sydd ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru; sicrhau eu bod nhw a'u staff yn deall yn llawn oblygiadau y Rheoliadau newydd a'u bod yn gallu cyfleu y goblygiadau hynny i'w cwsmeriaid; a hefyd gweithredu unrhyw newidiadau i'w busnesau a'u prosesau er mwyn sicrhau nad ydyn nhw na'u staff yn perfformio triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff unrhyw un o dan 18 oed yng Nghymru gan ddefnyddio "gwrthrych" fel y'i rhagnodir yn y Rheoliadau newydd. O ystyried bod y prif waharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff wedi dod i rym ar 1 Chwefror 2018, a bod y Rheoliadau newydd hyn yn ehangu cwmplas y gwaharddiad hwnnw i gynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau" rhagnodedig, barn y swyddogion yw na fydd yn feichus iawn i ymarferwyr a busnesau tyllu'r corff ar draws Cymru ddod i ddeall ac addasu i'r newidiadau a gyflwynir gan y Rheoliadau hyn, ac **felly bydd y costau cysylltiedig yn fach iawn, ac o ganlyniad nid ydynt wedi eu meintoli.**
32. Nododd yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl o'r Ddeddf y gallai fod rhywfaint o golled incwm ar gyfer y diwydiant tyllu'r corff yng Nghymru pan gyflwynwyd y ddeddfwriaeth o ran rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ym mis Chwefror 2018. Drwy weithredu nifer o dybiaethau (tudalen 197 o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol o'r Ddeddf), mae'r costau hynny wedi eu hamcangyfrif i fod rhwng £2,500 a £495,000 y flwyddyn. **Yn ogystal, awgrymwyd yn y trafodaethau a gynhaliwyd â'r ymarferwyr y byddai'r gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yn arwain at ychydig iawn o gostau ariannol iddynt neu ddim costau o gwbl, felly ystyriwyd y byddai'r pen isaf o'r uchod yn edrych yn fwy tebygol.**
33. Fel y nodwyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol o'r Ddeddf, yn sgil y lefelau uchel o gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth a ddisgwyllir, a'r nifer isel o achosion o dorri'r gwaharddiad sy'n debygol o gael eu nodi drwy gŵynion neu drwy ymarferion pryniannau prawf, disgwyllir na fydd ond nifer bach iawn o ddirwyon ar ymarferwyr tyllu'r corff o ganlyniad i'r gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, ac amcangyfrifir na fydd mwy na chwe erlyniad gan Swyddogion Gorfodi ar draws Cymru bob blwyddyn. Ni ystyriwyd ei bod yn bosibl rhoi ffigur pendant ar gyfer y dirwyon a roddir gan fod gan y Llysoedd Ynadon ddisgresiwn eang, ac o ganlyniad, defnyddiwyd dirwy £5,000 yn sail i'r cyfrifiadau at ddibenion yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol cynharach. Amcangyfrifir felly mai oddeutu £30,000 fydd cyfanswm y dirwyon bob blwyddyn. Yn ogystal, rhagwelwyd y gallai ymarferwyr/busnesau a erlynir orfod talu ffioedd cyfreithiol, adennill costau awdurdodau lleol a rhoi iawndal i ddioddefwr, ac y byddai'r costau hynny yn amrywiol iawn ac felly nid oedd yn bosibl eu hasesu'n gywir. O ystyried y bydd y Rheoliadau newydd yn ehangu cwmplas y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff sydd eisoes ar waith i gynnwys "gwrthrychau" yn ogystal â gemwaith, **barn y swyddogion yw na fyddai'r costau a amcangyfrifir yn flaenorol yn newid o ganlyniad i'r Rheoliadau newydd a gyflwynir sy'n diffinio "gwrthrychau" at ddibenion rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff.**

Gweithgynhyrchwyr y "Gwrthrychau" a ddiffinnir yn y Rheoliadau

34. Ystyriwyd na fydd unrhyw golled refeniw sylweddol i weithgynhyrchwyr sy'n cynhyrchu'r mathau o "wrthrychau" rhagnodedig yn y Rheoliadau "gwrthrychau" drafft. Fel yr amlinellwyd yn y paragraffau uchod, nid oedd yn bosibl meintoli'n gywir y farchnad flaenorol o bobl dan 18 oed a oedd yn dymuno cael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, ond ystyriwyd ei bod yn rhan mor fechan o'r farchnad gyffredinol, na fyddai'r

gwaharddiad ar y grŵp oedran hwn yn cael braidd dim effaith ar werthiannau “gwrthrychau” a ddefnyddir at ddibenion rhoi twll mewn rhan bersonol o’r corff (a gyflwynir yn rhan o’r Rheoliadau newydd hyn), a hefyd o ran gemwaith a ddefnyddir at ddibenion rhoi twll mewn rhan bersonol o’r corff (a gyflwynwyd gyda’r gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o’r corff a ddaeth i rym ar 1 Chwefror 2018).

Llysoedd

35. Fel y nodwyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol o’r Ddeddf, y disgwyliad oedd na fyddai’r ddeddfwriaeth rhoi twll mewn rhan bersonol o’r corff a gyflwynwyd ym mis Chwefror 2018 yn arwain at fwy na 6 erlyniad y flwyddyn yng Nghymru, a daethpwyd i’r casgliad y byddai effaith gyfyngedig iawn ar Lysoedd Cymru. Wrth nodi uchafswm o 6 erlyniad ar gyfer Cymru, ni chynhaliwyd dadansoddiad pellach o gyfran y 6 erlyniad hynny a oedd yn gysylltiedig â rhoi twll mewn rhan bersonol o’r corff gan ddefnyddio gemwaith, nac o’r gyfran a oedd yn defnyddio “gwrthrychau”. Ni fydd cyflwyno’r Rheoliadau newydd a fwriedir i ddiffinio “gwrthrychau” a ddefnyddir i roi twll mewn rhan bersonol o’r corff er mwyn ei gwneud yn bosibl i’w cynnwys yn y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru, yn debygol o gael unrhyw effaith sylweddol ar gynyddu nifer yr erlyniadau y tu hwnt i’r cyfanswm blyneddol o 6 a ddisgwylir ar gyfer Cymru. **O ganlyniad, ni fydd unrhyw gostau ychwanegol i’r Llysoedd yn deillio o gyflwyno’r Rheoliadau “gwrthrychau”.**

Costau Cyffredinol

36. Disgwylir mai £3,834.50 fydd cyfanswm cost y Rheoliadau newydd ar gyfer Llywodraeth Cymru a’r holl randdeiliaid allweddol, a chaiff y gost hon ei gwario tuag at ddiwedd blwyddyn ariannol 2019/2020 a dechrau 2020/2021.

MANTEISION

37. Bydd cyflwyno’r Rheoliadau “gwrthrychau” yn gwahardd rhag rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff unrhyw berson o dan 18 oed gan ddefnyddio “gwrthrych” yng Nghymru. Er hynny, fel y nodwyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol manwl o’r Ddeddf, nid oes digon o ddata am nifer y bobl dan 18 oed sydd wedi cael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o’r corff yn y gorffennol (gan ddefnyddio naill ai eitem o emwaith neu “wrthrych”) cyn cyflwyno’r cyfyngiad oedran ar 1 Chwefror 2018. Fodd bynnag, amcangyfrifwyd bod rhwng 1,067 a 8,672 o bobl dan 18 oed yn cael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o’r corff o unrhyw fath (gemwaith neu “wrthrychau”) yng Nghymru bob blwyddyn. **Nid yw’n hysbys faint o’r rheini a oedd yn cynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o’r corff gan ddefnyddio “gwrthrych” fel y’i rhagnodir yn y Rheoliadau newydd (yn hytrach na gemwaith), ac felly ni ellir ei feintoli.**

Arbedion i’r GIG

38. Y prif fanteision a nodwyd o dan yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol blaenorol ar gyfer pob math o driniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o’r corff, y gellir eu meintoli, oedd arbedion i’r GIG drwy gostau am driniaeth y gellir ei hosgoi. Amcangyfrifwyd bod y costau blyneddol i’r GIG yng Nghymru ar gyfer trin cymhlethdodau i ieuchyd unigolion dan 18 oed yn sgil rhoi twll mewn rhan bersonol o’r corff yn £17,929 i £146,402. Tybiwyd hefyd pe byddai’r gyfradd cydymffurfio â’r gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o’r corff yn 95%, y byddai arbedion blyneddol i’r GIG yn £17,032 i £139,082. Byddai rhan o’r costau hyn a amcangyfrifir yn cynnwys yr elfen na ellir ei meintoli o roi twll mewn rhan bersonol o’r corff gan ddefnyddio “gwrthrychau”.

39. Cydnabuwyd yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol blaenorol y gallai'r arbedion posibl hyn i'r GIG beidio â chael eu gwireddu yn llwyr, gan y gallai pobl ifanc dan 18 oed, sy'n benderfynol o gael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, yn chwilio am ymarferydd neu fusnes amheus a fyddai'n fodlon anwybyddu'r gyfraith a darparu triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, neu hyd yn oed yn tyllu eu cyrff eu hunain. Cydnabuwyd y gallai arferion fel hyn gael eu cynnal mewn amgylchiadau anhylan, a allai yn ei dro gynyddu'r risg o gymhlethdodau a'r galw am driniaeth GIG. Cynigiwyd lliniaru hyn drwy becyn gohebiaeth i wneud pobl ifanc yn ymwybodol o'r peryglon o ddefnyddio ymarferwyr a busnesau heb eu cofrestru i berfformio triniaethau tyllu'r corff. Crëwyd taflen "Cwestiynau ac Atebion" i bobl ifanc dan 18 oed a'u rhieni/gwarcheidwaid yn rhan o'r deunyddiau gwybodaeth a gynhyrchwyd ar gyfer cychwyn y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff ar 1 Chwefror 2018.

Arbedion Eraill

40. Yn ogystal â'r arbedion posibl i'r GIG a nodwyd uchod, mae nifer o fanteision eraill i'r ddeddfwriaeth arfaethedig sy'n fwy anodd eu meintoli. Byddai ehangu'r gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed i gynnwys "gwrthrychau" yn rhoi eglurhad i'r sefyllfa ar gyfer ymarferwyr a chleientiaid posibl. Nododd llawer o ymarferwyr a gysylltodd â Llywodraeth Cymru yn ystod hynt y Ddeddf nad ydynt yn perfformio triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff ar bobl ifanc. Nod y Rheoliadau yw atgyfnerthu arfer da yr ymarferwyr a chodi ymwybyddiaeth ymhlith pobl ifanc o ba mor ddifrifol yw'r niwed posibl i iechyd a'r peryglon a achosir gan roi twll mewn rhan bersonol o'r corff.
41. Ni ystyrir y bydd unrhyw fantais sylweddol i'r Heddlu, ond bydd ehangu'r ddarpariaeth i gynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau" yn rhoi eglurhad i Swyddogion Gorfodi yr awdurdodau lleol o ran dehongli'r rhan o'r Ddeddf sy'n ymwneud â rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff sy'n trafod gorfodi a/neu erlyn mewn achosion o beidio â chydymffurfio.
42. Bydd ehangu'r darpariaethau i gynnwys "gwrthrychau" rhagnodedig yn fantais i bobl ifanc hefyd. Yr amcangyfrifon blaenorol oedd bod rhwng 51 a 416 o bobl dan 18 oed yn dioddef o gymhlethdodau i'w hiechyd ar ôl triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, a olygai bod yn rhaid iddynt gael cymorth gan feddyg teulu. Amcangyfrifwyd hefyd y gallai fod rhwng 82 a 668 o bobl dan 18 oed a gafodd triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff yn ceisio cymorth mewn adran Damweiniau ac Achosion Brys (rhwng 24 a 199), neu'n cael gofal fel cleifion mewnol (rhwng 34 a 277), ac efallai bod eraill â chymhlethdodau iechyd yn ceisio cymorth gan ymarferwyr tyllu'r corff, neu'n peidio â cheisio cymorth o gwbl. Mae cymhlethdodau i'r iechyd megis poen, anghysur a gorbryder yn gost ar yr unigolion yn ogystal â'r GIG, ac felly bydd lleihau'r risg o'r cymhlethdodau hyn drwy wahardd rhag rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 gan ddefnyddio "gwrthrychau" yn fuddiol, er na ellir meintoli'r manteision.
43. Bydd y manteision a gyflawnir gan y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, a ddaeth i rym ar 1 Chwefror 2018, o ran diogelu plant a phobl ifanc rhag bod mewn sefyllfa lle y gallent fod yn agored i niwed wrth gael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff, yn cael eu hatgyfnerthu drwy gynnwys "gwrthrychau" rhagnodedig yn y gwaharddiad na fyddai'n bosibl eu defnyddio at ddibenion rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 oed yng Nghymru.

Crynodeb a'r Dewis a Ffefrir

44. Byddai **Dewis Un** yn cadw'r sefyllfa bresennol, lle nad yw'r gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff person dan 18 yn cynnwys dim ond triniaethau i roi twll mewn rhan

bersonol o'r corff sy'n defnyddio gemwaith, ac ni fyddai felly yn cyfrannu at ddiogelu plant a phobl ifanc yng Nghymru ymhellach rhag y niwed i'w hiechyd y gellir ei achosi yn yr un modd drwy roi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau". Hefyd, ni fyddai'n cyfrannu at y nod o gael gwared ar amgylchiadau pan fo plant a phobl ifanc a allai fod yn dymuno cael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff yn cael eu rhoi mewn sefyllfa lle y gallent fod yn agored i niwed.

45. **Dewis Dau** yw'r dewis a ffefrir a'r dewis a fyddai'n cyfrannu, drwy gyflwyno'r Rheoliadau "gwrthrychau", at ddiogelu plant a phobl ifanc yng Nghymru ymhellach rhag y niwed i'w hiechyd y gellir ei achosi gan roi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau" fel y'u rhagnodwyd yn y Rheoliadau. Hefyd, byddai'n cyfrannu at y nod o gael gwared ar amgylchiadau lle bo plant a phobl ifanc a allai fod yn dymuno cael triniaeth i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrych" rhagnodedig yn cael eu rhoi mewn sefyllfa lle y gallent fod yn agored i niwed. Bydd cyflwyno'r Rheoliadau "gwrthrychau" hefyd yn helpu i leihau'r achosion newydd o gymhlethdodau sy'n gysylltiedig â thyllu'r corff, gan gynnwys heintiau ac anafiadau.

Atodiad B2:

**Ymgynghoriad ar Reoliadau drafft Deddf Iechyd y
Cyhoedd (Cymru) 2017 (Gwrthrychau Rhagnodedig ar
gyfer Rhoi Twll Mewn Rhan Bersonol o'r Corff) 2019**

Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg

Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg

Teitl:	Rhif cyfeirnod yr Asesiad (i'w lenwi gan Uned y Gymraeg): 01/07/2018				
Enw'r unigolyn sy'n llenwi'r ffurflen:	Y Gangen Polisi a Deddfwriaeth Diogelu Iechyd, Is-adran Iechyd y Cyhoedd, Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, Llywodraeth Cymru				
Dyddiad:	12/7/18				
Manylion Cyswllt:	Is-adran Iechyd y Cyhoedd: SpecialProceduresMailbox@llyw.cymru SpecialProceduresMailbox@gov.wales				
Math o Raglen/Prosiect ☐ Polisi ☒ Deddfwriaeth ☐ Grant ☐ Newid busnes ☐ Seilwaith ☐ Adeiladau, cyfalaf ☐ TGCh ☐ Arall (Nodwch isod) ☐ Prosiect neu raglen ☐ Ymchwil, gwerthusiad ☐ Gwasanaethau ☐ Contractau, tendrau					
Costau: Beth a ragwelir y bydd cost oes gyfan y rhaglen/prosiect? Os yn llai na £25k, nid oes angen Asesiad llawn bob tro (gweler y canllawiau).					
O dan £25k	£25k - £49k	£50 - £249K	£250K - £1 miliwn	Dros £1 miliwn	
x ☐	☐	☐	☐	☐	
O'r uchod, a oes unrhyw gostau sy'n uniongyrchol gysylltiedig â'r iaith Gymraeg? Nac oes, ac eithrio costau cyfieithu deddfwriaethol mewnol					
Pa mor hir y disgwylir i'r rhaglen/prosiect redeg?					
Hyd at 1 flwyddyn	Hyd at 2 flynedd	Hyd at 5 mlynedd	Hyd at 10 mlynedd	Dros 10 mlynedd	Anhysbys
x ☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dyddiadau nodedig allweddol ar gyfer y rhaglen/prosiect:					
Disgwylir ymgynghoriad 12 wythnos ar Reoliadau drafft ym mis Gorffennaf 2018 Disgwylir cyfarfod llawn arfaethedig ar gyfer gweithdrefn rheoliad cadarnhaol ym mis Ionawr/Chwefror 2019 Dyddiad dod i rym arfaethedig ym mis Chwefror/Mawrth 2019					

CAM 1: CYNLLUNIO
Beth yw nodau ac amcanion y polisi? Beth yw'r canlyniadau a ddymunir/beth sy'n angenrheidiol gan y rhaglen er mwyn iddi fod yn 'llwyddiant'?   Mae Rheoliadau drafft Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 (Gwrthrychau Rhagnodedig ar gyfer Rhoi Twll Mewn Rhan Bersonol o'r Corff) 2019 yn ymwneud yn benodol â darpariaethau sy'n ymwneud â rhoi twll mewn rhannau personol yn Rhan 5 o Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017, sy'n gwahardd rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn neu berson ifanc dan 18 oed yng Nghymru. Daeth Rhan 5 i rym ar 1 Chwefror 2018.   Ar hyn o bryd, mae'r gwaharddiad yn cynnwys rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio gemwaith yn unig. Mae'r Rheoliadau hyn yn defnyddio pwerau ychwanegol a ddarperir yn Rhan 4 o'r Ddeddf i ragnodi "gwrthrychau" sydd wedi eu cynnwys o fewn y diffiniad o driniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff, ac maent felly wedi eu cynnwys (yn yr un modd â gemwaith) o fewn y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn neu berson dan 18 oed yng Nghymru.   Bydd y Rheoliadau yn berthnasol i'r holl fusnesau (ac unigolion a gyflogir yn rhan o'r busnesau hyn) sy'n perfformio gwasanaethau tyllu'r corff yng Nghymru, a thrwy hynny, bydd yn berthnasol i holl ddarpar gwsmeriaid y tyllwyr hynny yng Nghymru.
Pa ddewisiadau polisi sydd wedi'u hystyried?.....a Beth fydd yr effeithiau os na fydd y polisi'n cael ei weithredu?   Ystyriwyd y dewisiadau polisi ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o gorff plentyn neu berson ifanc dan 18 oed yn llawn yn ystod hynt Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru). Cyhoeddwyd yr Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg ar yr adeg honno ar wefan Cynulliad Cenedlaethol Cymru yma: http://gov.wales/docs/dhss/publications/161123welsh-language-impact-assessmentscy.docx   Effaith peidio â deddfu ar y Rheoliadau drafft hyn fydd bod y gwaharddiad ar roi twll mewn rhan bersonol o'r corff a gyflwynwyd ym mis Chwefror 2018 yn berthnasol i driniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio gemwaith yn unig. O ganlyniad, byddai plant a phobl ifanc dan 18 oed yn parhau i allu cael triniaethau rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau". Bydd hyn yn golygu y bydd y niwed i iechyd sy'n gysylltiedig â'r triniaethau hynny yn parhau, yn ogystal ag amgylchiadau pan fyddai pobl dan 18 oed yn cael eu rhoi mewn sefyllfa lle maent yn agored i niwed, gydag oedolion anhysbys yn perfformio triniaethau i roi twll mewn rhan bersonol o'r corff gan ddefnyddio "gwrthrychau".
A yw'r rhaglen yn dangos cysylltiad clir â strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer yr iaith Gymraeg – Cymraeg2050 – miliwn o siaradwyr?   Amherthnasol – mae'r effeithiau ar y Gymraeg yn niwtral.
Beth yw'r effeithiau (cadarnhaol a/neu negyddol) ar yr iaith Gymraeg yr ydych wedi'u nodi yn y cam cynllunio cychwynnol? h.y. siaradwyr Cymraeg, cymunedau Cymraeg, addysg Gymraeg, dysgwyr Cymraeg, gwasanaethau sydd ar gael yn Gymraeg?
Mae'r effeithiau (cadarnhaol a negyddol) ar y Gymraeg yn niwtral – bydd y Rheoliadau drafft hyn yn

berthnasol i'r holl fusnesau (ac unigolion a gyflogir yn rhan o'r busnesau hynny) sy'n perfformio gwasanaethau tyllu'r corff yng Nghymru, a thrwy hynny byddant yn berthnasol i holl ddarpar gleientiaid y tyllwyr hynny yng Nghymru, beth bynnag yw eu hiaith ddewisol neu weithredol.
Pwy yw'r rhanddeiliaid? A yw anghenion siaradwyr a dysgwyr Cymraeg yn cael sylw? I ba raddau y mae siaradwyr a dysgwyr Cymraeg yn debygol o ymateb yn gadarnhaol i'r cynigion?
Y rhanddeiliaid yw'r holl fusnesau (ac unigolion a gyflogir gan y busnesau hynny) sy'n perfformio gwasanaethau tyllu'r corff yng Nghymru, a thrwy estyniad, holl ddarpar gleientiaid y tyllwyr hynny yng Nghymru. Mae deunyddiau cyhoedduswydd a dogfennau canllawiau ar gyfer y gofyniadau o ran rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff yn Neddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 wedi eu cyhoeddi yn Gymraeg ac yn Saesneg. Mae'r dogfennau canllawiau hyn wedi eu hanelu at ymarferwyr a busnesau tyllu'r corff, swyddogion gorfodi ac aelodau o'r cyhoedd yn eu tro. Caiff y deunyddiau hyn eu diweddu i gynnwys darpariaethau'r Rheoliadau drafft hyn.
Pan na chwblhawyd asesiad, neu pan na chanfuwyd effeithiau, nodwch gyfrif llawn at ddibenion cadw cofnod.
Cwblhawyd Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg llawn ar gyfer Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 yn ei chyfanrwydd ar adeg y Bil, a oedd yn cynnwys yr holl ddarpariaethau ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff.
Pa gamau gweithredu/gwaith pellach sydd wedi'u nodi yn y cam cynllunio cychwynnol?
(e.e. gofynion data, angen am adolygiad gan gymheiriaid, ymgysylltu allanol â grwpiau Cymraeg, rhestr rhanddeiliaid neu ymgynghori, cysylltu ag Uned y Gymraeg am gyngor)?
Cwblhawyd Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg llawn ar gyfer Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 yn ei chyfanrwydd ar adeg y Bil, a oedd yn cynnwys yr holl ddarpariaethau ar gyfer rhoi twll mewn rhan bersonol o'r corff. http://gov.wales/docs/dhss/publications/161123welsh-language-impact-assessmentscy.docx
CAM 2 – NODI AC ASESU EFFEITHIAU
Crynodeb o'r Asesiad Effaith
Crynowch yr asesiad manwl a gynhaliwyd ynghyd â'r sgoriau a ddynodwyd. Nodwyd yn yr asesiad blaenorol fod y sgôr yn golygu effaith niwtral/1 (nid oes angen newid).
Effeithiau cadarnhaol:
Yr asesiad blaenorol ar gyfer Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 oedd: <i>Bydd cyhoeddi canllawiau a hyfforddiant yn yr ieithoedd a ffefrir yn sicrhau bod gan y rhanddeiliaid allweddol y cyfle i ddeall yn llawn holl oblygiadau Rhan 4 o'r Bil.</i> <i>Bydd gweithio ochr yn ochr â rhanddeiliaid yn ystod y broses ddeddfwriaethol, ynghyd â gweithredu'r ddeddfwriaeth, yn helpu i sicrhau yr ystyrir y Gymraeg yn briodol ar bob cam. Gallai</i>

<i>hyn gynnwys newidiadau ac addasiadau i'r polisi a fydd yn helpu i hyrwyddo defnydd o'r Gymraeg lle bo angen.</i>	
Effeithiau negyddol:	
Yr asesiad blaenorol ar gyfer Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 oedd: <i>Ni nodwyd unrhyw effeithiau negyddol ar y cam hwn, ond caiff hyn ei ystyried yn ystod y broses ddeddfwriaethol, gyda'r nod o leihau unrhyw effaith pan fo'n bosibl.</i>	
Cyfleoedd i hyrwyddo'r Gymraeg e.e. statws, y defnydd o wasanaethau Cymraeg, y defnydd o'r Gymraeg o ddydd i ddydd, y defnydd o'r Gymraeg yn y gweithle?	
Yr asesiad blaenorol ar gyfer Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 oedd: <i>Mae'r cynnig yn ymwneud â chyfyngiadau o ran oedran yn hytrach na gwasanaeth penodol, ac felly mae'r cyfleoedd i hyrwyddo'r Gymraeg fel canlyniad uniongyrchol o'r cynnig hwn yn gyfyngedig.</i>	
Tystiolaeth/data a ddefnyddiwyd, gan gynnwys proffil demograffig, wrth ystyried yr effeithiau:	
Yr asesiad blaenorol ar gyfer Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 oedd: <i>Dylid ystyried lefelau defnydd awdurdodau lleol o'r Gymraeg i benderfynu pa un a oes angen newid y polisi ac, os nad oes, a oes angen newidiadau ar lefel genedlaethol neu leol.</i>	
Beth yw'r effaith gyffredinol debygol ar yr iaith Gymraeg os bydd y polisi hwn yn cael ei ddatblygu, yn seiliedig ar yr asesiad risg/asesiad o effaith?	Cadarnhaol: ☐ Negyddol: ☐ Niwtral: ☒ Anhysbys: ☐
Penderfyniad yn dilyn yr Asesiad	1. Dim newid sylweddol ☒ 2. Addasu'r polisi er mwyn gwella effeithiau ☐ 3. Parhau â'r polisi gyda mesurau lliniaru ☐ 4. Rhoi'r gorau i'r polisi a chael gwared arno ☐
Os ydych wedi ateb 2, 3 neu 4 uchod, atebwch y canlynol: Sut y byddwch chi'n ymdrin â'r effeithiau hyn er mwyn gwella'r canlyniadau i'r Gymraeg? Manylion am fesurau lliniaru/pwyntiau gweithredu/dewisiadau amgen sydd wedi'u mabwysiadu er mwyn lleihau'r effeithiau negyddol a chynyddu'r canlyniadau cadarnhaol:	
Os ydych yn ymgysylltu neu'n ymgynghori, beth yw eich cynlluniau? Pa gwestiynau ydych yn dymuno gofyn i randdeiliaid am yr Asesiad Effaith ar yr iaith Gymraeg a materion yn ymwneud â'r Gymraeg?	
Bydd y Rheoliadau drafft hyn yn destun ymgynghoriad cyhoeddus 12 wythnos. Caiff yr asesiad o effaith hwn ei gyhoeddi yn rhan o'r ddogfen ymgynghori honno. Caiff y cwestiynau safonol ar asesu effaith a'r Gymraeg eu cynnwys yng nghwestiynau'r ymgynghoriad.	
CAM 3: CAMAU AR ÔL YMGYNGHORI A PHARATOI AR GYFER CYHOEDDI, MONITRO A GWERTHUSO	
Ar ôl ymgynghori, pa newidiadau ydych wedi'u gwneud i fynd i'r afael ag unrhyw faterion a godwyd yn	

ymwneud â'r Gymraeg?
Sut y byddwch yn monitro'r effeithiau parhaus wrth weithredu'r polisi?
Amlinellwch sut y byddwch yn parhau i nodi'r effeithiau wrth fonitro a gwerthuso yn y dyfodol?
Unrhyw sylwadau eraill – canlyniadau parhaus gwerthusiadau, effeithiau sy'n dod i'r amlwg

CAM 4. DATGANIAD
Nid yw'r polisi hwn yn effeithio ar yr iaith Gymraeg. Pan ganfuwyd effeithiau negyddol neu gyfleodd a gollwyd, mae'r diwygiadau a'r camau priodol wedi eu rhoi ar waith.
Adran: Y Gangen Polisi a Deddfwriaeth Diogelu Iechyd, Is-adran Iechyd y Cyhoedd, Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, Llywodraeth Cymru
Dyddiad: 12/7/18
Dyddiadau adolygu: Ar ôl ymgynghori

ARDYSTIAD AC ADOLYGIAD YR UWCH SWYDDOG CYFRIFOL	
Rwyf yn fodlon bod yr Asesiad o Effaith ar y Gymraeg yn adlewyrchiad cywir o'r rhaglen/prosiect yn y cam hwn o'r datblygiad. Trwy lofnodi, gallaf gadarnhau bod Safonau'r Gymraeg wedi cael y sylw priodol. Byddaf yn ail-asesu'r rhaglen/prosiect ar adegau allweddol trwy oes y rhaglen/prosiect, gan gynnwys adolygiadau polisi.	
Llofnodwyd (Uwch Berchennog Cyfrifol)	Dyddiad
Llofnodwyd (Uwch Berchennog Cyfrifol)	Dyddiad Adolygu

Annex B3:

to the Consultation on The Public Health (Wales) Act 2017 (Prescribed Objects for Intimate Piercing) Regulations 2019

Equality Impact Assessment (EIA) – Part 1

Policy title and purpose (brief outline):	Public Health (Wales) Act 2017 (Prescribed Objects for Intimate Piercing) Regulations 2019
Department:	Health Protection Policy and Legislation Branch, Public Health Division, Health and Social Services Group, Welsh Government
Date:	12/7/18

1. Please provide a brief description of the policy/decision.

For example what is the overall objective of the policy/decision, what are the stated aims (including who the intended beneficiaries are), a broad description of how this will be achieved, what the measure of success will be, and the time frame for achieving this?

The Public Health (Wales) Act 2017 (“the Act”) as a whole seeks to improve and protect the health and well-being of the population of Wales, through numerous provisions in discrete areas of public health policy. All of these provisions are intended to have a cumulative positive benefit for the population of Wales and seek to put in place conditions which are important to good health, in which harms to health can be prevented.

Part 5 of the Act came into force on 1 February 2018 and prohibits the intimate piercing of children and young people under the age of 18 in Wales. A full EqIA was completed to inform the passage of the Act, which was published on the National Assembly for Wales website. That EqIA can be seen here:

<http://gov.wales/docs/dhss/publications/161123equality-impact-assessments-public-health-billen.docx>

The intimate piercing prohibition currently applies to intimate piercings using items of jewellery only. These new draft Regulations utilise further powers provided at Part 4 of the Act to prescribe “objects” that are also used in intimate body piercings, and in doing so will ensure those prescribed “objects” are also captured within the prohibition. The draft Regulations enhance the provisions of the Act to help ensure children and young people are protected from health harms associated with intimate piercings.

2. We have a legal duty to engage with people with protected characteristics under the Equality Act 2010 (please refer to Annex A of the EIA guidance) identified as being relevant to the policy. What steps have you taken to engage with stakeholders, both internally and externally?

As detailed in the previous EqIA for consultation on the principles on intimate piercing.

A comprehensive communications campaign was undertaken in January 2018 ahead of the coming into force date of Part 5 of the Public Health (Wales) Act 2017. This included the issuing of guidance documents for body piercing practitioners and businesses, enforcement officers and young people under 18.

These draft Regulations will be subject to a 12 week public consultation scheduled to start in July 2018.

In addition, work is ongoing with body piercing practitioners and local authority enforcement officers to discuss further provisions of the Public Health (Wales) Act 2017 in relation to special procedures (including body piercing) that are not yet in force.

3. Your decisions must be based on robust evidence. What evidence base have you used? Please list the source of this evidence e.g. National Survey for Wales. Do you consider the evidence to be strong, satisfactory or weak and are there any gaps in evidence?

The evidence for the intimate piercing requirements was set out in the previous EqIA.

It is important to note any opportunities you have identified that could advance or promote equality.

Impact

Please complete the next section to show how this policy / decision / practice could have an impact (positive or negative) on the protected groups under the Equality Act 2010 (refer to the EIA guidance document for more information).

Lack of evidence is not a reason for *not* progressing to carrying out an EIA. Please highlight any gaps in evidence that you have identified and explain how/if you intend to fill these gaps.

4.1 Do you think this policy / decision / practice will have a positive or negative impact on people because of their age?

Age	Positive	Negative	None / Negligible	Reasons for your decision (including evidence) / How might it impact?
Younger people (Children and young people, up to 18)	X			The new draft Regulations extend the protection of children and young people under 18 from health harms in relation to intimate piercings by prescribing 'objects' that are also to be caught within the restriction on intimately piercing under 18 year olds.
People 18- 50			X	
Older people (50+)			X	

4.2 Because they are disabled?

Impairment	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence) / How might it impact?
Visual impairment			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact on disability.
Hearing impairment			X	
Physically disabled			X	
Learning disability			X	
Mental health problem			X	
Other impairments issues			X	

4.3 Because of their gender (man or woman)?

Gender	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence)/ How might it impact?
Male			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact on gender.
Female			X	

4.4 Because they are transgender?

Transgender	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence) / How might it impact?
			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact

				on transgender people.

4.5 Because of their marriage or civil partnership?

Marriage and Civil Partnership	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence)/ How might it impact?
Marriage			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact on marriage/civil partnership status.
Civil Partnership			X	

4.6 Because of their pregnancy or maternity?

Pregnancy and Maternity	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence) / How might it impact?
Pregnancy			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact on pregnancy or maternity.
Maternity (the period after birth)			X	

4.7 Because of their race?

Race	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence) / How might it impact?
Ethnic minority people e.g. Asian, Black,			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact on race.
National Origin (e.g. Welsh, English)			X	
Asylum Seeker and Refugees			X	
Gypsies and Travellers			X	
Migrants			X	
Others			X	

4.8 Because of their religion and belief or non-belief?

Religion and belief or non – belief	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence)/ How might it impact?
Different religious groups including Muslims, Jews, Christians, Sikhs, Buddhists, Hindus, Others (please specify)			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact on religious or other beliefs.
Belief e.g. Humanists			X	
Non-belief			X	

4.9 Because of their sexual orientation?

Sexual Orientation	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence)/ How might it impact?
Gay men			X	The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds, so do not have any specific impact on sexual orientation.
Lesbians			X	
Bi-sexual			X	

4.10 Do you think that this policy will have a positive or negative impact on people's human rights? *Please refer to point 1.4 of the EIA Annex A - Guidance for further information about Human Rights.*

Human Rights	Positive	Negative	None / Negligible	Reason for your decision (including evidence) / How might it impact?
Human Rights including Human Rights Act and UN Conventions	X			The draft Regulations provide a prescription of 'objects' that are to be prohibited for use in intimate piercing of under 18 year olds. The human rights of children/young people were

				separately considered under the CRIA process.
<i>If you have identified any impacts (other than negligible ones), positive or negative, on any group with protected characteristics, please complete Part 2.</i> Not applicable. <i>Only if there are no or negligible positive or negative impacts should you go straight to part 2 and sign off the EIA.</i>				

Equality Impact Assessment – Part 2

1. Building on the evidence you gathered and considered in Part 1, please consider the following:

1.1 How could, or does, the policy help advance / promote equality of opportunity?

For example, positive measures designed to address disadvantage and reach different communities or protected groups?

N/a

1.2 How could / does the policy / decision help to eliminate unlawful discrimination, harassment or victimisation?

N/a

1.3 How could/does the policy impact on advancing / promoting good relations and wider community cohesion?

N/a

2. Strengthening the policy

2.1 If the policy is likely to have a negative effect ('adverse impact') on any of the protected groups or good relations, what are the reasons for this?

What practical changes/actions could help reduce or remove any negative impacts identified in Part 1?

N/a

2.2 If no action is to be taken to remove or mitigate negative / adverse impact, please justify why. (Please remember that if you have identified unlawful discrimination (immediate or potential) as a result of the policy, the policy must be changed or revised.)

N/a

3. Monitoring, evaluating and reviewing

How will you monitor the impact and effectiveness of the policy?
List details of any follow-up work that will be undertaken in relation to the policy (e.g. consultations, specific monitoring etc).
N/a
The results of all impact assessments where the impact is significant will be published on the Welsh Government's website.
N/a

4. Declaration

The policy does not have a significant impact upon equality issues

Official completing the EIA
Department: Health Protection Policy and Legislation, Public Health Division, Health and Social Services Group, Welsh Government
Date: 12/7/18
Head of Division (Sign-off)
Date:
Review Date: To be considered throughout the legislative process

Annex B4:

Consultation on the draft Public Health (Wales) Act 2017 (Prescribed Objects for Intimate Piercing) Regulations 2019

Children's Rights Impact Assessment (CRIA)

Title / Piece of work:	Public Health (Wales) Act 2017 (Prescribed Objects for Intimate Piercing) Regulations 2019
Department:	Health Protection Policy and Legislation Branch, Public Health Division, Health and Social Services Group, Welsh Government
Date:	12/7/18

Please complete the CRIA and retain it for your records on iShare. You may be asked to provide this document at a later stage to evidence that you have complied with the duty to have due regard to children's rights e.g. Freedom of Information access requests, monitoring purposes or to inform reporting to the NAFW.

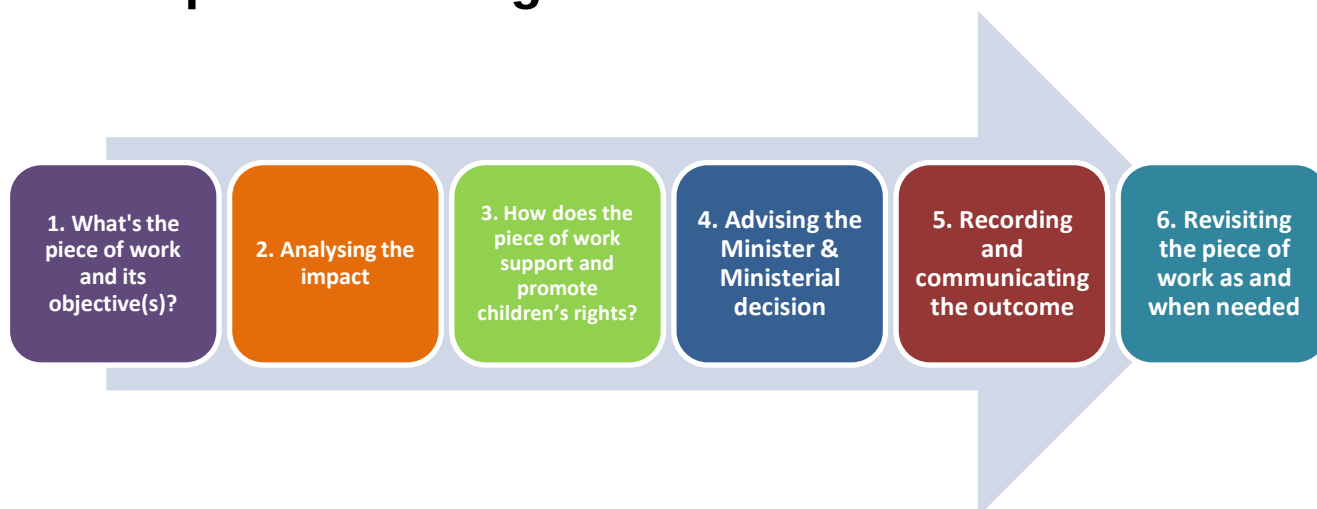
Upon completion you should also forward a copy of the CRIA to the Measure Implementation Team for monitoring purposes using the dedicated mailbox CRIA@wales.gsi.gov.uk

If officials are not sure about whether to complete a CRIA, they should err on the side of caution and seek advice from the Measure Implementation Team by forwarding any questions to our mailbox CRIA@wales.gsi.gov.uk

You may wish to cross-reference with other impact assessments undertaken.

NB. All CRIAs undertaken on legislation must be published alongside the relevant piece of work on the WG website. All other CRIAs must be listed in the WG CRIA newsletter and must be made available upon request. Ministers are however, encouraged to publish all completed CRIAs.

Six Steps to Due Regard

Step 1. What's the piece of work and its objective(s)?

You may wish to include:

- A brief description of the piece of work
- What the time frame for achieving it is?
- Who are the intended beneficiaries?
- Is it likely that the piece of work will specifically affect children?
- Will the piece of work have an effect on a particular group of children, if so, describe the group affected?
- Provide links to any supporting evidence, data or research which support your proposal.

The Public Health (Wales) Act 2017 ("the Act") as a whole seeks to improve and protect the health and well-being of the population of Wales, through numerous provisions in discrete areas of public health policy. All of these provisions are intended to have a cumulative positive benefit for the population of Wales and seek to put in place conditions which are important to good health, in which harms to health can be prevented.

Part 5 of the Act came into force on 1 February 2018 and prohibits the intimate piercing of children and young people under the age of 18 in Wales. A full CRIA was completed to inform the passage of the Act, which was published on the National Assembly for Wales website. That CRIA can be seen here:

<http://gov.wales/docs/dhss/publications/161123childrens-rights-impact-assessmentsen.docx>

The prohibition relating to the intimate piercing of under 18s in Wales currently only applies to intimate piercings using items of jewellery. These new draft Regulations utilise further powers provided at Part 4 of the Act to prescribe "objects" that are also used in intimate body piercings, and in doing so will ensure those prescribed "objects" are also captured (equally with jewellery items) within the prohibition. These draft Regulations prescribe all "objects" that are used for the purpose of intimate body piercings, with the purpose of extending the scope of the intimate piercing prohibition to provide further protection for children and young people from health harms associated from intimate piercings.

Step 2. Analysing the impact

- What positive impacts will this piece of work have on children, young people or their families?
- What are the negative impacts and what compensatory measures may be needed to mitigate them?
- How will you know if your piece of work is a success?
- Have you considered the short, medium and long term outcomes?
- Have you developed an outcomes framework to measure impact?
- Do you need to engage with children & young people and/or stakeholders to seek their views using consultation or participatory methods?
- If yes to above, how have their views influenced your work?
- Do you need to produce child friendly versions of proposals/consultations?
- Does the piece of work have any links to delivering the key objectives of the [Child Poverty Strategy for Wales](#)?
- If so, state how the work may impact on child poverty.

A full CRIA was completed to inform the passage of the parent Public Health (Wales) Act 2017, which included full consideration of the requirements for intimate piercing. This CRIA was published on the National Assembly for Wales website:

<http://gov.wales/docs/dhss/publications/161123childrens-rights-impact-assessmentsen.docx>

The impacts on children's and young people's rights as previously assessed can be summarised as:

Positive impacts

Children and young people under 18 are protected from the harmful effects of intimate piercing. Protecting children and young people from these procedures is important as they may have inadequate information or understanding about their long term consequences and impacts. [These are explained as risk of infection; child protection issues and risk of future complications arising from intimate piercings].

Negative impacts

Children and young people under the age of 18 years are prevented from having these procedures but this is considered a justifiable impact as the purpose of the proposal is to protect the health and wellbeing of children and young people in Wales.

Step 3. How does your piece of work support and promote children's rights?

Dependant upon the impact of your piece of work, use balanced judgement to assess:

- Which UNCRC articles are most relevant to the piece of work? Consider the articles which your piece of work impacts upon. <http://childrensrights.wales/images/PDF/UNCRCRights.pdf>
- Explain why these articles are relevant and how the piece of work promotes them.
- How are you improving the way children and young people access their rights?
- What aspects of children's lives will be affected by the proposal?
- What are the main issues that the CRIA should focus on?
- Does the piece of work help to maximise the outcomes within the articles of the UNCRC?
- If no, have any alternatives to the current piece of work been considered?
- Include any evidence from consultation(s), if applicable, here.

This work supports the following articles of the United Nations Convention on the Rights of the Child:

- Article 3 - All organisations concerned with children should work towards what is best for the child.
- Article 6 – All children have the right to life. Governments should ensure that Children survive and develop healthily.
- Article 24 – Children have the right to good quality health care so that they will stay healthy.
- Article 36 – Children should be protected from activities that could harm their development.

Step 4. Advising the Minister and Ministerial decision

When giving advice and making recommendations to the Minister, consider:

- Outlining the ways in which the piece of work helps to maximise the outcomes within the articles of the UNCRC?
- Has any conflict with the UNCRC articles within the proposal been identified?
- Outlining the wider impact; does the proposal affect any other policy areas?
- With regard to any negative impacts caused by the proposal; can Ministers evidence that they have allocated as much resources as possible?
- What options and advice should be provided to Ministers on the proposal?
- In relation to your advice on whether or not to proceed with the piece of work, is there any additional advice you should provide to the Minister?
- How undertaking this CRIA has influenced your advice to the Minister.
- Is it appropriate to advise the Minister to reconsider the decision in the future, in particular bearing in mind the availability of resources at this time and what resources may be available in the future?
- Have you provided advice to Ministers on a LF/SF and confirmed consideration of the UNCRC at the relevant paragraph i.e. statutory compliance?
- Is the advice supported by an explanation of the key issues?

The formal consultation on the provisions of the Public Health (Wales) Bill (now Act) was undertaken between 2 April and 24 June 2014. This included a child and young person friendly document which sought to ensure that the voices of children and young people were heard and their views taken into account on the proposals contained within the Public Health White Paper.

A summary of these responses, and those to the White Paper as a whole (including those from the Children's Commissioner for Wales), were submitted to the Minister for Health and Social Services in

October 2014, ahead of the publication of the consultation summary report.

During the development of the Bill, the CRIA was submitted to the then Minister for Health and Social Services for his information and comment. The Minister was been advised that Part 4 of the Bill supports the articles of the UNCRC; namely Article 3, 6, 24 and 36 as outlined above.

The new draft Regulations will be subject to a 12 week public consultation, scheduled to take place from July 2018.

Step 5. Recording and communicating the outcome

Final version to be retained on i-share

Evidence should be retained that supports:

- How the duty has been complied with **(Steps 1-3 above)**
- The analysis that was carried out **(Steps 1-3 above)**
- The options that were developed and explored **(Steps 1- 3 above)**
- How have the findings / outcomes been communicated? **(Step 4 above)**
- 'Tells the story' of how the assessment has been undertaken and the results **(Step 4 above)**
- Include any hyperlinks to additional background information which may be of relevance.
- All CRIAs undertaken on legislation must be published alongside the relevant piece of work on the WG website. All other CRIAs must be listed in the WG website CRIA newsletter and must be made available upon request. Ministers are however, encouraged to publish all completed CRIAs.

A version of the previous CRIA document was published to the National Assembly for Wales' website on the link given above.

This latest CRIA will be published as part of the consultation document on the draft Regulations.

Step 6. Revisiting the piece of work as and when needed

In revisiting the piece of work, consider any monitoring, evaluation or data collection that has been undertaken:

- Has your piece of work has had the intended impact as set out in Step 2.
- Have you engaged with stakeholders to discuss how the policy or practice is working.
- If not, are changes required.
- Identify where improvements can be made to reduce any negative impact.
- Identify any opportunities to promote children's rights, bearing in mind any additional availability of resources at this time.

Not required, as the draft Regulations are intended to reinforce existing provisions.

Budgets

Does the piece of work have any associated allocation of budget?	No
Can you identify how much of this budget will be used for children and young people?	N/A
It is important that where any changes are made to spending plans, including where additional allocations or savings have been made, that this has been assessed and evidenced as part of the CRIA process.	
Has any additional spend been identified to ensure children and young people have been given an opportunity to contribute to the piece of work and have their opinions heard? If so, how much?	N/A
Please give any details:	

Monitoring & Review

Do we need to monitor / review the proposal?	No
If applicable: set the review date	

**See next page for a
Summary List of the
UNCRC articles**

THE UNITED NATIONS CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD

www.uncrcletsgetitright.co.uk

The United Nations Convention on the Rights of the Child is an international agreement that protects the human rights of the children under the age of 18. On 16 December 1991, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland formally agreed to make sure that every child in the UK has all the rights as listed in the convention. The Welsh Government has shown its commitment to the convention by adopting it as the basis for policy making for children in Wales.

Altogether there are 54 articles in the convention. Articles 43-54 are about how adults and governments should work together to make sure all children are entitled to their rights. The information contained here is about articles 1-42 which set out how children should be treated.

**Llywodraeth Cymru
Welsh Government**

www.cymru.gov.uk

Article 1

Everyone under 18 years of age has all the rights in this Convention.

Article 2

The Convention applies to everyone whatever their race, religion, abilities, whatever they think or say and whatever type of family they come from.

Article 3

All organisations concerned with children should work towards what is best for each child.

Article 4

Governments should make these rights available to children.

Article 5

Governments should respect the rights and responsibilities of families to direct and guide their children so that, as they grow, they learn to use their rights properly.

Article 6

All children have the right to life. Governments should ensure that children survive and develop healthily.

Article 7

All children have the right to a legally registered name, the right to a nationality and the right to know and, as far as possible, to be cared for by their parents.

Article 8

Governments should respect children's right to a name, a nationality and family ties.

Article 9

Children should not be separated from their parents unless it is for their own good, for example if a parent is mistreating or neglecting a child. Children whose parents have separated have the right to stay in contact with both parents, unless this might hurt the child.

Article 10

Families who live in different countries should be allowed to move between those countries so that parents and children can stay in contact or get back together as a family.

Article 11

Governments should take steps to stop children being taken out of their own country illegally.

Article 12

Children have the right to say what they think should happen, when adults are making

decisions that affect them, and to have their opinions taken into account.

Article 13

Children have the right to get and to share information as long as the information is not damaging to them or to others.

Article 14

Children have the right to think and believe what they want and to practise their religion, as long as they are not stopping other people from enjoying their rights. Parents should guide their children on these matters.

Article 15

Children have the right to meet together and to join groups and organisations, as long as this does not stop other people from enjoying their rights.

Article 16

Children have a right to privacy. The law should protect them from attacks against their way of life, their good name, their families and their homes.

Article 17

Children have the right to reliable information from the mass media. Television, radio and newspapers should provide information that children can understand, and should not promote materials that could harm children.

Article 18

Both parents share responsibility for bringing up their children, and should always consider what is best for each child. Governments should help parents by providing services to support them, especially if both parents work.

Article 19

Governments should ensure that children are properly cared for, and protect them from violence, abuse and neglect by their parents or anyone else who looks after them.

Article 20

Children who cannot be looked after by their own family must be looked after properly, by people who respect their religion, culture and language.

Article 21

When children are adopted the first concern must be what is best for them. The same rules should apply whether the children are adopted in the country where they were born or taken to live in another country.

Article 22

Children who come into a country as refugees should have the same rights as children born in that country.

Article 23

Children who have any kind of disability should have special care and support so that they can lead full and independent lives.

Article 24

Children have the right to good quality health care and to clean water, nutritious food and a clean environment so that they will stay healthy. Rich countries should help poorer countries achieve this.

Article 25

Children who are looked after by their local authority rather than their parents should have their situation reviewed regularly.

Article 26

The Government should provide extra money for the children of families in need.

Article 27

Children have a right to a standard of living that is good enough to meet their physical and mental needs. The Government should help families who cannot afford to provide this.

Article 28

Children have a right to an education. Discipline in schools should respect children's human dignity. Primary education should be free. Wealthy countries should help poorer countries achieve this.

Article 29

Education should develop each child's personality and talents to the full. It should encourage children to respect their parents, and their own and other cultures.

Article 30

Children have a right to learn and use the language and customs of their families, whether these are shared by the majority of people in the country or not.

Article 31

All children have a right to relax and play, and to join in a wide range of activities.

Article 32

The Government should protect children from work that is dangerous or might harm their health or education.

Article 33

The Government should provide ways of protecting children from dangerous drugs.

Article 34

The Government should protect children from sexual abuse.

Article 35

The Government should make sure that children are not abducted or sold.

Article 36

Children should be protected from any activities that could harm their development.

Article 37

Children who break the law should not be treated cruelly. They should not be put in prison with adults and should be able to keep in contact with their families.

Article 38

Governments should not allow children under 15 to join the army. Children in war zones should receive special protection.

Article 39

Children who have been neglected or abused should receive special help to restore their self respect.

Article 40

Children who are accused of breaking the law should receive legal help. Prison sentences for children should only be used for the most serious offences.

Article 41

If the laws of a particular country protect children better than the articles of the Convention, then those laws should stay.

Article 42

The Government should make the Convention known to all parents and children.

For further information on the United Nations Convention on the Rights of the Child please visit: The Welsh Government's UNCRC Website: www.uncrcletsgetitright.co.uk/

Or - The National Information and Advice Service for Young People www.nicoline.co.uk/news/